

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 296/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 2) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Petrom Bojdom, advokátom, Fraňa Mojtu 43, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/163/2025 z 10. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. apríla 2026 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania navrhujú zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Sťažovatelia boli žalovanými v konaní vedenom Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. TO-11C/1/2021 o vypratanie nehnuteľností (rodinný dom, hospodárske budovy a pozemky, pozn.). Žalobcovia sa domáhali vypratania nehnuteľností z dôvodu, že v roku 2020 uzavreli so sťažovateľmi kúpnu zmluvu, na podklade ktorej bola vyplatená kúpna cena v časti sťažovateľom, v časti na účet záložného veriteľa a v časti na účet súdnej exekútorky. Spolu s kúpnu zmluvou uzavreli aj zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, podľa ktorej za splnenia podmienok malo dôjsť ku spätnej kúpe nehnuteľností najneskôr do 6. marca 2021. Okrem toho uzavreli aj zmluvu o budúcej nájomnej zmluve, v ktorej sa žalobcovia zaviazali za splnenia podmienok uzavrieť zmluvu o nájme so sťažovateľmi do 1. apríla 2020. Keďže sťažovatelia neplnili zmluvné povinnosti, žalobcovia odstúpili od budúcich zmlúv a vyzvali ich na vypratanie nehnuteľností.

3. Konanie bolo na okresnom súde prerušené, pretože sťažovatelia podali žalobu o určenie vlastníckeho práva vedenú okresným súdom pod sp. zn. 4C/64/2022, ktorá bola právoplatne zamietnutá. Okresný súd po odpadnutí prekážky, pre ktorú bolo konanie prerušené, vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým rozhodol o povinnosti sťažovateľov nehnuteľnosti vypratať.

4. V podanom odvolaní sťažovatelia spochybňovali aktívnu legitimáciu žalobcov. Ďalej namietali, že okresný súd opätovne neprerušil konanie napriek tomu, že v konaní o určenie vlastníckeho práva prebiehalo dovolacie konanie, a tiež nevykonával výsluch sťažovateľky a navrhovaného svedka.

5. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 7Co/61/2024 z 25. mája 2025 potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení zdôraznil, že predpokladom pre úspech žaloby o vypratanie je preukázanie vlastníckeho práva žalobcov a že žalovaný vec neprávom zadržuje. Podľa odvolacieho súdu okresný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a zistil, že vlastníkom predmetných nehnuteľností sú žalobcovia na základe kúpnej zmluvy zo 6. marca 2020 a že k uzatvoreniu nájomnej zmluvy nedošlo, teda sťažovatelia užívali nehnuteľnosti bez právneho dôvodu. Okrem toho sa krajský súd vyjadril, že vlastníctvo žalobcov bolo v ich prospech právoplatne vyriešené aj v rámci konania sp. zn. 4C/64/2022, a skutočnosť, že v danom konaní bol podaný mimoriadny opravný prostriedok, nie je dôvodom na ďalšie prerušenie konania. Pokiaľ išlo o navrhovaný a nevykonaný výsluch sťažovateľky, krajský súd uviedol, že mala možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam ako na súde prvej inštancie, tak aj v rámci podaného odvolania. Navrhovaný svedok vypovedal v rámci konania o určenie vlastníckeho práva k okolnostiam pri uzatváraní zmlúv, súd sa s jeho výpoveďou vysporiadal, a preto pre aktuálne konanie o vypratanie nehnuteľností nebolo jeho vypočutie relevantné.

6. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), tvrdiac, že sú stále vlastníkami predmetných nehnuteľností a so závermi súdov nižších inštancií sa nemôžu stotožniť. Namietali zamietnutie návrhov na vykonanie dokazovania, čo odôvodňovali tým, že v konaní bolo nevyhnutné vyriešiť otázku vlastníctva. Poukázali aj na podanie dovolania v konaní o určenie vlastníckeho práva, čo má podľa nich nepochybne vplyv na vlastnícke právo. Namietali aj nedostatočné odôvodnenie a nesprávne vyhodnotenie všetkých dôkazov. Uviedli, že v kúpnej zmluve bola uvedená iná kúpna cena, ako bola reálne vyplatená, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Napokon žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku, pretože vypratáním nehnuteľností, v ktorých žijú aj s maloletým synom, by prišli o strechu nad hlavou.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol. Dovolací súd poukázal na subjektívnu stránku záväznosti rozsudkov (§ 228 ods. 2 CSP) v spojení s prejudiciálnym účinkom súdnych rozhodnutí v zmysle § 194 a § 195 CSP, v zmysle ktorej súd musí v novom konaní rešpektovať prejudiciálny účinok právoplatného rozhodnutia u tých istých účastníkov. V tejto súvislosti dovolací súd konštatoval, že nebolo porušené právo na spravodlivý proces, ak okresný súd neprerušil konanie z dôvodu podaného dovolania v konaní o určenie vlastníckeho práva, keďže vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam bolo právoplatne vyriešené v prospech žalobcov. Vyriešenie vlastníctva tak v konaní o vypratanie nehnuteľností predstavovalo prejudicialitu, ktorou boli súdy viazané. Ako správny označil najvyšší súd záver krajského súdu, že tento nemohol posudzovať otázku hmotnoprávneho vzťahu, ktorá bola medzi stranami právoplatne vyriešená v rámci iného konania.

8. Vo vzťahu k namietanému dokazovaniu najvyšší súd poukázal na to, že v rámci dovolacieho konania môže vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nebolo postihnuté závažnými deficitmi v dokazovaní a či závery konajúcich súdov neboli svojvoľné alebo neudržateľné, či prijaté v zrejmom omyle. Uvedenú vadu zmätočnosti v rámci dokazovania najvyšší súd nezistil. Okrem toho poukázal na to, že sťažovatelia nekonkretizovali, ktoré dôkazy boli nesprávne vyhodnotené. Najvyšší súd argumentoval odkazom na konkrétne vykonané dôkazy, z ktorých bolo jednoznačne preukázané, že sťažovatelia platne previedli vlastnícke právo na žalobcov, ktorí im vyplatili dohodnutú kúpnu cenu, a že ich užívanie nehnuteľností skončilo 31. júla 2020, kedy došlo k odstúpeniu od budúcej nájomnej zmluvy. Napriek uvedenému a výzvam na vypratanie sťažovatelia naďalej užívali nehnuteľnosti bez právneho dôvodu. Dovolací súd konštatoval, že súdy nižších inštancií vyhodnotili vykonané dôkazy správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, a preto dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Primárnou námietkou v ústavnej sťažnosti je tvrdenie o nedostatočne vykonanom dokazovaní. Sťažovatelia opakovane namietajú, že nebol vypočutý navrhovaný svedok, ktorý mal vypovedať k okolnostiam uzavretia kúpnej zmluvy, s čím súvisela otázka oprávnenosti užívania nehnuteľností, a to najmä s ohľadom na existenciu okolností hodných osobitného zreteľa. Vzhľadom na to, že nedošlo k vykonaniu navrhovaných dôkazov a zároveň v konaní boli vykonané dôkazy nesprávne posúdené, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Sťažovatelia tiež uviedli, že sa nemôžu stotožniť s tvrdením najvyššieho súdu o tom, že nekonkretizovali, ktoré dôkazy boli nesprávne posúdené. V tejto súvislosti uviedli, že počas celého konania namietali, že kúpna cena nebola riadne zaplatená, pretože časť kúpnej ceny vyplatenej na bankový účet sťažovateľky bola vzápätí poukázaná na bankový účet žalobkyne v druhom rade. Prípustnosť dovolania odôvodňujú tým, že súdy nevyhodnotili skutkový stav objektívne, neprihliadli na všetky podstatné skutočnosti a pokiaľ argumenty sťažovateľov ignoroval aj najvyšší súd, porušil ich ústavné práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby táto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 65/2010).

12. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia napriek kvalifikovanému právnomu zastúpeniu v ústavnej sťažnosti predovšetkým zvýrazňujú svoj nesúhlas s rozhodnutiami všeobecných súdov, s ktorými sa nemôžu stotožniť. Osamotený nesúhlas bez konkretizácie nie je postačujúcou právne

relevantnou argumentáciou, ktorá by mohla byť podkladom pre vyslovenie porušenia ústavou garantovaných základných práv. Pokiaľ sťažovatelia tvrdia, že konkretizovali nesprávne vyhodnotenie dôkazov, je potrebné uviesť, že sa tak stalo iba v rovine tvrdení, bez preukázania ďalších súvislostí. Uvedené rovnako platí aj pre sťažnostnú argumentáciu vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu, ktorá je len strohým vyjadrením nesúhlasu s posúdením prípustnosti dovolania, resp. rozsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia.

13. Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd preskúmal rozsudky okresného a krajského súdu a ich odôvodnenia v nadväznosti na sťažovateľmi uplatnené dovolacie dôvody a tieto riadne vyhodnotil. Najvyšší súd riadne preskúmal záver krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) o tom, že sťažovatelia užívali predmetné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, pričom práve tento záver bol podkladom pre rozhodnutie o povinnosti nehnuteľnosti vypratať. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa nedostatočného rozsahu vykonaného dokazovania, v rámci možností dovolacieho prieskumu najvyšší súd preskúmal proces dokazovania a následne konštatoval, že k porušeniu práv sťažovateľov v zmysle § 420 písm. f) CSP nedošlo.

14. Sťažovatelia aj v aktuálne posudzovanom prípade trvali na svojom vlastníctve, hoci tento vzťah medzi nimi a žalobcami bol právoplatne vyriešený. Len na okraj ústavný súd poukazuje na to, že v konaní o určenie vlastníckeho práva sťažovatelia neuspeli ani na najvyššom súde a ich dovolanie bolo uznesením sp. zn. 7Cdo/53/2024 zo 16. októbra 2025 odmietnuté.

15. Najvyšší súd sa neodmietol zaoberať mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľov, ktorým napadli rozsudok krajského súdu, ich dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného mimoriadneho opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 447 písm. c) a f) vyslovene umožňuje.

16. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017).

17. Ústavný súd na základe uvedeného uzatvára, že právny záver najvyššieho súdu v napadnutom uznesení nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

18. Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti síce požadujú aj vyslovenie porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ale v odôvodnení nepredniesli žiadnu argumentáciu, ktorou by porušenie označeného práva odôvodňovali. Preto v tejto časti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu